

Володимир Свістак

студент 2 курсу спеціальності 201 «Агрономія»

Науковий керівник : **Мушеник І.М.**

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет

м.Кам'янець-Подільський

ІННОВАЦІЇ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ З ПОЗИЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Поняття «інновація» з'явилося в ХІХ столітті, і отримало широке використання в етнографічних дослідженнях. Воно пов'язувалося в основному з процесом дифузії як процесом введення елементів однієї культури в іншу. Англійське слово «innovation» (інновація) поширилося у вітчизняній літературі нарівні з його перекладом «нововведення», внаслідок чого вони стали за умовчанням сприйматися як синоніми. Утворена термінологічна двозначність під інновацією припускала розуміти як рядове раціоналізаторське рішення, так і появу персональних комп'ютерів, що відкрили шлях в еру тотальної інформатизації.

Відповідно до міжнародних стандартів інновація визначається як кінцевий результат інноваційної діяльності, що втілюється у вигляді нового чи вдосконаленого продукту, впровадженого на ринку, нового чи вдосконаленого технологічного процесу, використовуваного у практичній діяльності, або в новому підході до соціальних послуг. Інноваційний процес - це процес, пов'язаний зі створенням, освоєнням і поширенням інновацій, отриманням нових знань. Неодмінними властивостями інновації є науково-технічна новизна та виробнича застосовність.

Узагальнюючи досвід учених можна сказати, що термін інновація найчастіше розглядається в дихотомії з традицією. Іншими словами, інновація - це явище (або факт) культури, який протистоїть традиції. Таким чином, будь-який винахід людства, змінило життя багатьох суспільств можна зарахувати до

«інноваційного продукту». І таких «продуктів» було не мало - використання вогню, винахід колеса, винахід книгодрукування і т.п. Всі ці та багато інших досягнення і придбання людства дали йому можливість переходити від одного типу розвитку до іншого. Відповідно, одне це вже наштовхує дослідника на думку, що змінюються всі елементи суспільства і інновації пронизують всі його структури. Виділення спеціальної науки інноватики наблизило час уточнення ключових понять і визначень, підкреслила динамізм і стрімкий характер суспільного розвитку інформаційної епохи. Крім того, інтенсивно розвивається і популяризується суб'єктний підхід до інновації, коли діяч здатний змінювати і зовнішній і внутрішній світ.

Інновації є універсальною цінністю суспільства та можуть бути як соціально-економічні, так і культурно-освітні, організаційно-управлінські, техніко-технологічні тощо. За визначенням, в інноваційній діяльності задіяні різні соціальні групи (замовники, безпосередні розроблювачі, громадськість та ін.), кожна з яких має власні інтереси, задачі та цілі. Члени кожної з груп можуть мати неоднозначні уявлення, очікування, емоційні переживання, пов'язані з можливими наслідками інновації.

Інноваційна діяльність виявляється у створенні та впровадженні тих нововведень, що породжують значні зміни в соціальній практиці, відкривають суспільству якісно нові можливості.

Сучасне інформаційне суспільство. Друга половина ХХ століття і початок ХХІ століття переконали нас у масштабності суспільних перетворень, пов'язаних із тотальною інформатизацією. У формуванні постіндустріального суспільства ключова роль належить інноваційним технологіям та інформації. Виникло поняття інформаційного суспільства як нової історичної фази розвитку цивілізації, в якій головними продуктами виробництва є інформація та знання. На думку ідеологів інформаційного суспільства рисами, що відрізняють це суспільство, є збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства; збільшення долі інформаційних комунікацій, продуктів та послуг у валовому внутрішньому продукті; створення глобального інформаційного простору, який

забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей та їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх соціальних та особистісних потреб в інформаційних продуктах і послугах. Інформаційне суспільство настає внаслідок інформаційно-комп'ютерної революції й базується на інформаційній технології, «інтелектуальних» комп'ютерах, автоматизації та роботизації всіх сфер і галузей економіки та управління, єдиній найновішій інтегрованій системі зв'язку. Це зумовлює радикальні зміни в усій системі суспільних відносин (політичних, правових, духовних та інше). Завдяки цьому забезпечується найбільший прогрес і створюються технологічні передумови для свободи людини, можливостей її реалізації. Інформаційне суспільство, як форма постіндустріального суспільства, стає реальністю в Україні. Воно має історичні, науково-технічні та соціальні передумови. Сьогодні можемо назвати поширення Інтернету та мобільного зв'язку як найочевидніші, хоч не єдині ознаки такої реальності. Поширюються електронні засоби комунікації та глобальні мережі.

Під впливом вибухового розвитку всіх видів інформаційних технологій здійснюється перехід людства в інформаційне суспільство. Інформаційна ера проявляє свої якості в перекладі в інформаційну площину всього того, що раніше розумілося як явище прямої дійсної дії. Зростаюча роль інформації та інформаційних систем - історичний факт, що лежить в основі концепцій інформаційного суспільства (Е.Масуда, Д. Белл, Е. Тоффлер та ін.). Істотна відмінність споруджуваного «інформаційного суспільства» від попередніх епох виражається в наступному:

- ❖ інформаційні технології піднімають на невідому раніше висоту значення знання та інформаційних потоків;
- ❖ технологіями обробки інформації та комунікацією обумовлено (і навіть викликано) ядро трансформацій, які переживає сучасний світ;
- ❖ генерування, обробка та передача інформації стають фундаментальними джерелами продуктивності і влади. Роль інформаційних факторів у світовій

політиці неухильно зростає. Інформація перетворилася на глобальний, в принципі, невичерпний ресурс людства.

Таким чином, сфери інтересів істотно варіюються: приватному капіталу цікавий приріст вартості акцій компаній, в які вкладено капітал. Основні завдання держави при цьому - розвиток інноваційної складової економіки, реалізація наукового потенціалу, залучення іноземного капіталу, соціально-економічний розвиток як країни в цілому, так і окремих регіонів у зокрема. У загальному і цілому можна стверджувати, що успіх інновацій залежить від ступеня їх поширення і впливу в усіх сферах життя суспільства, точніше, від стадії інноваційного розвитку. Саме на цьому шляху наука може і повинна стати напрямним консультантом і рівноправним учасником відбуваються процесів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. №2657-ХІІ зі змінами і доповненнями// ст.5.
2. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 4 лютого 1998 р. №74/98-ВР // ст.1.
3. Пічкур О. Інноваційний розвиток світової економіки та місце України у ньому // Інтелектуальна власність. – 2009. – №6. С. 32 - 40.
5. Кохановська О. Інформація як нематеріальне благо та захист інформаційних прав згідно з Цивільним кодексом України // Інтелектуальна власність. – 2009. – №6. С.13-21.
6. Андрощук Г.О. Індустрія програмного забезпечення в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку // Інтелектуальна власність. – 2012. – №9. – С. 15-21.
7. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 431 с.
8. Давимука С. Інтелектуальна власність в інноваційному розвитку економіки України: стан та прогностичні оцінки // Інтелектуальна власність. – 2010. – №12. – С.31-38.